

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
industriezandwinning locatie Geertjesgolf

9 juni 1994

253-130

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport industriezandwinning locatie
Geertjesgolf / [Commissie voor de milieu-effectrapportage].
- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-705-7
Trefw.: milieu-effectrapportage; Land van Maas en Waal / zandwinning ; Druten
/ zandwinning ; Beuningen.

commissie voor de milieu-effectrapportage

aan het college van Gedeputeerde Staten
van de provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
RG94.11652-RWG416

uw brief
d.d. 4 maart 1994

ons kenmerk
U427-94/Br/eb/253-131

onderwerp
Toetsingsadvies over milieu-effectrapport
industrielandwinning locatie Geertjesgolf

doorkiesnr.
030 - 347651

Utrecht,
9 juni 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over industrielandwinning locatie Geertjesgolf. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet Milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie is van mening dat het MER op een aantal punten aanvulling behoeft om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

mr. J.W. Kroon
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
industrielandwinning locatie Geertjesgolf

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
industrielandwinning locatie Geertjesgolf

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport in-
dustrielandwinning locatie Geertjesgolf,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland door de
Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

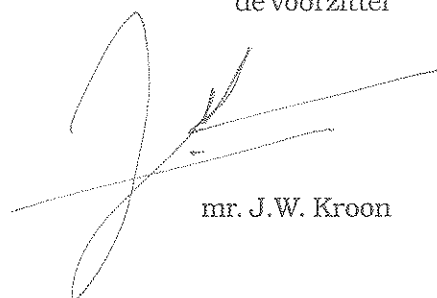
de werkgroep m.e.r. industrielandwinning locatie Geertjesgolf

de secretaris

N. v. Buren

dr. N.W.M. van Buren

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'J' followed by a horizontal line and a few smaller strokes.

mr. J.W. Kroon

Utrecht, 9 juni 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	2
3. Onderdelen die aanvulling behoeven	2
3.1 Herinrichting	2
3.2 Biotische aspecten	2
3.3 Grondgebruik	3
3.4 Zettingen	3
3.5 Stofhinder	3
3.6 Voorhaven	3
3.7 Locatie procesinstallaties	4
3.8 Overige opmerkingen	4
4. Aanbevelingen voor de besluitvorming	5
4.1 Beheersaspecten	5
4.2 Procedurele aspecten	5
4.3 Hinder	5
4.4 Persleiding	5

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 maart 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van het milieu-effectrapport in Staatscourant nr. 66 d.d. 6 april 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

Ten behoeve van de ontgronding van de locatie Geertjesgolf en de aanleg van een voorhaven dient een Ontgrondingsvergunning en een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) te worden aangevraagd. Hiervoor wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd en is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld.

Initiatiefnemer is de Maatschappij tot Verwerving van Industriezand BV (Industriezand BV). Bevoegd gezag zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Bij brief van 4 maart 1994 is de Commissie voor de m.e.r. door het bevoegd gezag verzocht om advies uit te brengen over de inhoud van het MER (bijlage 1). Het MER is op 11 april 1994 ter inzage gelegd (bijlage 2). Het projectplan en de vergunningsaanvragen worden eind 1994 ter inzage gelegd.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., verder te noemen de Commissie. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

Dit advies betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER zoals gesteld in artikel 7.10 van de Wm;
- toetsing aan de richtlijnen en aanvullende richtlijnen voor de inhoud van het MER, zoals vastgesteld door het bevoegd gezag op 30 januari 1990 en 16 juni 1993;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wm, artikel 7.23, tweede lid).

Conform artikel 7.26, tweede lid van de Wm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen inspraakreacties en opmerkingen in beschouwing genomen (bijlage 4), evenals het verslag van de hoorzitting van 27 april 1994.

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

Het MER is goed leesbaar als gevolg van een heldere opzet en een goede scheiding tussen hoofdzaak en detail. De Commissie is desondanks van mening, dat het voorliggende MER op de in hoofdstuk 3 genoemde punten aanvulling behoeft. Voor de in hoofdstuk 4 gemaakte (overige) opmerkingen over het MER acht de Commissie aanvullende informatie niet cruciaal voor de besluitvorming.

De gekozen opbouw van de effectbeschrijving door middel van effect-identificatie, maatregelen, toetsingskader, effectanalyse en -beoordeling en vergelijking van alternatieven waarborgt een systematische aanpak per aspect en verdient derhalve navolging.

3. ONDERDELEN DIE AANVULLING BEHOEVEN

3.1 Herinrichting

In het MER wordt aangegeven dat herinrichting met als doel wonen aan water niet wordt uitgewerkt, daar natuurontwikkeling de voorkeur geniet. Echter een toekomst perspectief waarbij aan de noordzijde, tussen de van Heemstraweg en de ontgronding, woningbouw zal plaatsvinden is een reëel herinrichtingsalternatief. Derhalve had dit alternatief in het MER uitgewerkt moeten worden of beargumenteed moeten worden waarom dit alternatief niet haalbaar is.

3.2 Biotische aspecten

Bij de effectbeschrijving en bij de beschrijving van de inrichtingsschets wordt de nieuwe natuur soms erg maakbaar voorgesteld. Er worden met name bij de fauna tal van zeldzame soorten aangegeven, waarvan nog maar moet worden bezien of die er ooit komen. Hoewel in het MER wel enige nuanceringen worden gemaakt ten aanzien van dit punt, had een betere presentatie het probleem grotendeels kunnen voorkomen. Zo had bij de gepresenteerde lijsten van te verwachten vogels, de zeldzaamheid van de afzonderlijke soorten kunnen worden aangegeven evenals welke diersoorten reeds in het gebied zijn aangetroffen (bijvoorbeeld door middel van een Rode Lijst-kwalificatie). Deze gegevens waren zoals deels uit het MER blijkt, voorhanden.

3.3 Grondgebruik

In het MER is het verschil in grondgebruik tussen de H₁-locaties en de Beuningens-locaties onderbelicht¹]. Een duidelijk voorbeeld hiervan is terug te vinden in de waardering van het verlies aan weidevogelgebied. De H₁-locaties verliezen een areaal van 200 ha., de Beuningens-locaties verliezen 300 ha. Echter het MER geeft voor beiden verliezen een gelijke waardering. Zeker in het kader van verlies aan landbouwgrond is dit een niet juiste waardering. Een zwaardere weging van dit verlies voor de Beuningens-locaties leidt tot een andere waardering van de uiteindelijke effecten op de natuur. De verschillen tussen de H₁-locaties en de Beuningens-locaties worden minder pregnant.

3.4 Zettingen

Naar de mening van de Commissie is wat beknopt stilgestaan bij het aspect zetting in relatie tot eventuele gevolgen voor bebouwing, waterhuishouding en waterbeheer²]. Dit in tegenstelling tot mogelijke zetting ten gevolge van extra grondbelasting van (tijdelijke) dijklichamen, gronddepots en dergelijke. In het bijzonder de in het MER vermelde heterogeniteit van de bovenlaag zou bij zetting in relatie tot bebouwing een belangrijke rol kunnen spelen ondanks de relatief geringe (berekende) veranderingen in het waterhuishoudkundig systeem.

3.5 Stofhinder

Bij de voorgenomen activiteit wordt beschreven dat in droge zomermaanden verstuiving van de depots zal worden voorkomen door licht te sproeien. Echter in droge tijden bestaat de kans dat op meerdere plaatsen verstuiving zal optreden. Deze mogelijkheden worden niet beschreven bij de mogelijke milieu-effecten en zijn daardoor onderbelicht³].

3.6 Voorhaven

In het MER wordt een veiligheidsanalyse ten aanzien van de verkeersbewegingen op de Waal gemist die ten gevolge van de aanleg van de haven zullen gaan plaatsvinden⁴].

Bij de voorgenomen activiteit wordt beschreven dat klei gewonnen wordt uit de voorhaven. Bij de milieu-effecten beschrijving wordt echter niet weergegeven wat de mogelijke milieugevolgen kunnen zijn van deze klei indien het verontreinigd materiaal betreft⁵].

-
- 1 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 2, 10, 11 en 14.
 - 2 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 2 en 14.
 - 3 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 2, 3, 9, 12 en 14.
 - 4 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.
 - 5 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.

3.7 Locatie procesinstallaties

De keuze voor de locaties van de procesinstallaties wordt beargumenteerd in het MER. Echter deze motivatie is beperkt en had in het kader van informatievoorziening aan de burgers uitgebreider kunnen plaatsvinden⁶].

3.8 Overige opmerkingen

Tabel 6.7/5 op bladzijde 191 is onduidelijk. De herkomst van de getallen is niet na te gaan.

6 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 10 en 11.

4. AANBEVELINGEN VOOR DE BESLUITVORMING

4.1 Beheersaspecten

Onduidelijk blijft in het MER wie na herinrichting verantwoordelijk is voor het beheer. Het is echter reëel dat in dit stadium hierover geen duidelijkheid bestaat; melding in het hoofdstuk leemten in kennis was echter relevant geweest. Voor waarborging van een goede natuurontwikkeling is een randvoorwaarde dat tijdens de ontgrondings- en herinrichtingsfasen duidelijk wordt wie over het uiteindelijk beheer de verantwoordelijkheid draagt.

4.2 Procedurele aspecten

De procedurele aspecten van deze m.e.r.-procedure zijn in het MER beschreven in de inleiding en niet zoals te verwachten is in het hoofdstuk waarin de procedures en besluitvorming worden beschreven (hoofdstuk 3). Dit is verwarrend⁷. De Commissie adviseert het bevoegd gezag bij de vergunningaanvraag inzicht te geven in de doorlopen procedure.

4.3 Hinder

De Commissie realiseert zich dat de uiteindelijke hinder die zal optreden nu niet in detail kan worden aangegeven, maar bepaald wordt door verdere uitvoering van het plan. Een probleem vormen de omvangrijke depots voor overtollige, afzetbare en bruikbare (herinrichtings)klei. De hinder hiervan dient niet onderschat te worden. De vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer verdient voor dit aspect extra aandacht, hierbij wordt met name gedacht aan aspecten als zetting, stofhinder, trilling.

4.4 Persleiding

Indien gebruik zal worden gemaakt van een persleiding dan verdient het aandacht welk water als transportwater wordt gebruikt: Waalwater of water uit de ontginningsplas. Als Waalwater wordt gebruikt is er een aparte aanvoerleiding nodig. Het Waalwater mag niet in de ontginningsplas terecht komen, aangezien dan de kwaliteit van het plaswater aanzienlijk zal worden geschaad. Als plaswater wordt gebruikt is een retourleiding nodig, aangezien anders een verlaging van het water-niveau in de plas en dus van het grondwater zal optreden.

7 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 8, 10, 11 en 14.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
industriezandwinning locatie Geertjesgolf

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 maart 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

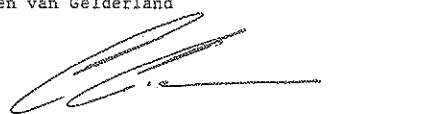
Gedeputeerde Staten		provincie GELDERLAND
	Bezoedlader Markt 11 Arnhem	Festadres Postbus 5290 6800 GX Arnhem
	telefoon (085) 59 91 11 telefax (085) 59 91 11	
- De Commissie voor de Milieu-effectrapportage Postbus 2345 3500 CH UTRECHT		Commissie voor de milieu-effectrapportage
	ingekomen :	9 MAART 1994
	nummer :	365-94
	dossier :	253-1007/m/105 6x
	kopie naar :	Br.-3c-pred-1001
datum	nummer	
- 4 maart 1994	- RG94.11652-RWG416	
onderwerp		
- Milieu-effectrapport Industriezandwinning Locatie Geertjesgolf		

Op 2 maart 1994 hebben wij ontvangen het Milieu-effectrapport Industriezandwinning Locatie Geertjesgolf zoals opgesteld in opdracht van de Maatschappij tot Verwerving van Industriezand B.V. Uw commissie heeft in december 1989 advies uitgebracht voor richtlijnen. Per brief van 19 mei 1993 heeft uw commissie geadviseerd m.b.t. aanvullende richtlijnen.

Gelet op het bepaalde in artikel 7.20, lid 1 van de Wet milieubeheer ontvangt u hierbij het genoemde Milieu-effectrapport. Wij zullen u overeenkomstig de betreffende bepalingen van de Wet milieubeheer nog nader informeren over de bekendmaking, de openbare zitting en de adviezen en reactie die wij ontvangen.

Wij verzoeken u ons te adviseren overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

 voorzitter	 secretaris
---	--

bijlagen

coll. f/
code: ND/9405826

Inlichtingen bij G. Pieters doorkiesnr. 599588

verzonden op 8 MAART 1994

postgirorekening 86 97 62
ABN Arnhem, rek nr 53 50 26 463
BNG 's-Gravenhage, rek nr 28 50 10 824

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van het milieu-effectrapport in Staatscourant nr. 66 d.d. 6 april 1994

Milieu-effectrapport voor de centrale zandwinning in de gemeenten Druten en Beuningen (H1-locatie Geertjesgolf)
Hierbij maken wij bekend dat wij op 2 maart 1994 het milieu-effectrapport (MER) Industriezandwinning locatie Geertjesgolf hebben ontvangen. Dit doen wij op grond van artikel 7.20 van de Wet milieubeheer.

Bij de vaststelling van het Industriezandwinningsplan, eerste fase hebben Provinciale Staten in juni 1988 deze locatie aangewezen als één van de twee locaties die nodig zijn om in de Gelderse taakstelling voor de landelijke winning van beton- en metselzand te voorzien. Aangezien het hier gaat om een ontgroning van meer dan 100 ha is er sprake van een MER-plichtige activiteit.

Het MER is opgesteld door de Maatschappij tot Verwerving van Industriezand B.V. (MVI). Voor dit MER hebben wij op 30 januari 1990 richtlijnen vastgesteld. Naar aanleiding van een op 29 januari 1993 door MVI ingediende tussenrapportage hebben wij per brief van 16 juni 1993 een aanvulling gegeven op de richtlijnen. Hierdoor is het studiegebied in oostelijke richting uitgebreid en is de mogelijkheid geboden om ook het zogenaamde Beuningse alternatief in het MER te beschouwen.

In het nu ingediende MER worden de te verwachten milieu-effecten beschreven van de centrale binnendijkse winning (3 varianten) alsmede de effecten van de voor het afvoeren van het zand noodzakelijke voorhaven in de uiterwaard langs de Waal. Hiervoor zijn twee mogelijke locaties onderzocht. Een derde onderdeel waaraan in het MER aandacht wordt besteed is de transportroute tussen de binnendijkse winning en de voorhaven. Er zijn drie mogelijke tracés onderzocht.

Procedure

Met het opstellen en indienen van het MER heeft de MVI voldaan aan haar wettelijke verplichting. Als bevoegd gezag maken wij het MER bekend en stellen een ieder in de gelegenheid

opmerkingen te maken. Dit kan zowel schriftelijk als mondeling tijdens een openbare zitting. Ook de wettelijke adviseurs worden in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen. Tenslotte zal de Commissie voor de Milieu-effectrapportage een oordeel geven over het MER. De commissie betreft de ingekomen opmerkingen en adviezen bij haar advisering. Over het MER als zodanig vindt geen verdere besluitvorming plaats. Dit zal gebeuren in het kader van de nog te doorlopen vergunningen-procedures.

Terinzagelegging

Het Milieu-effectrapport ligt samen met de destijds vastgestelde richtlijnen en de daarover ingekomen adviezen vanaf 11 april 1994 ter inzage in het gemeentehuis van Beuningen, het gemeentehuis van Druten en in de bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem. Het rapport (tegen betaling) of een samenvatting zijn opvraagbaar bij initiatiefnemer, tel. 080-233875.

Openbare zitting

Op 27 april 1994 wordt om 20.00 uur een openbare zitting gehouden in zaal De Arend, Notaris Roesstraat 28 te Winssen. Tijdens deze avond kan een ieder mondelinge opmerkingen maken over het MER. Via het verslag van deze avond worden de gemaakte opmerkingen ter kennis gebracht van de Commissie voor de Milieu-effectrapportage.

Schriftelijke reacties

Opmerkingen over het MER kunnen vanaf 11 april 1994 tot en met 13 mei 1994 schriftelijk worden ingediend bij: Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van nr. RG94.11652.

Nadere informatie

Indien u behoefte heeft aan meer informatie kunt u zich wenden tot de heer H. 't Hoen (tel. 085-599573) of de heer G. Pieters (tel. 085-599588), beiden werkzaam bij de dienst Ruimte, Wonen en Groen, onderafdeling Ontgrondingen.

Arnhem, 30 maart 1994.

Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Dr. J. C. Terlouw, voorzitter.

Drs. C. P. A. G. Crasborn, griffier.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Maatschappij tot Verwerving van Industriezand B.V.

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland

Besluit: vergunningen in het kader van Ontgrondingswet en Wet milieubeheer

Categorie Besluit m.e.r.: 16.1 en 4

Activiteit: ontgroning van de locatie Geertjesgolf en de aanleg van een voorhaven

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 oktober 1989

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 december 1989

richtlijnen vastgesteld: 30 januari 1990

kennisgeving aanvullende startnotitie: 24 maart 1993

aanvullend richtlijnenadvies uitgebracht: 19 mei 1993

aanvullende richtlijnen vastgesteld: 16 juni 1993

kennisgeving MER: 6 april 1994

toetsingsadvies uitgebracht: 9 juni 1994

Bijzonderheden: De provincie Gelderland heeft in juni 1988 haar Industriezandwinningsplan (IZP), eerste fase vastgesteld. In dit plan wordt de locatie 'Geertjesgolf' aangewezen als winlocatie voor de winning van beton- en metselzand ter voorziening in de landelijke behoefte aan Industriezand. De provincie heeft voor de vaststelling van dit plan in 1987 een verzoek tot ontheffing van de m.e.r.-plicht ingediend op grond van artikel 7.5, lid 2 van de Wm. Dit verzoek is destijds positief beantwoord. Enkele personen en instanties hebben beroep aangetekend tegen deze ontheffingverlening bij de Raad van State. De afdeling geschillen van bestuur heeft wegens een vormfout tijdens deze procedure de ontheffing nietig verklaard. Dit betekent, dat het IZP niet kan worden geëffectueerd. Bij het opstellen van haar advies voor richtlijnen heeft de Commissie daarom gevraagd de keuze van de locatie Geertjesgolf te beargumenteren en hierbij dieper in te gaan op met name de milieu-argumenten. Zij tekende hierbij aan, dat de provincie de daartoe benodigde informatie aan de initiatiefnemer zou moeten verschaffen.

Op 24 oktober 1989 heeft de provincie de Minister van VROM en de Minister van LNV verzocht om opnieuw een uitspraak te doen over het in 1987 ingediende ontheffingsverzoek. De Ministers hebben op 13 augustus 1990 ontheffing verleend van de verplichting tot het opstellen van een MER ten behoeve van de vaststelling van het IZP Gelderland, eerste fase. Door de gemeente Beuningen en door 2 particulieren is een beroep ingesteld tegen de ontheffing. Het beroep is op 11 maart 1992 door de Raad van State verworpen.

Op 24 maart 1993 is een Tussenrapportage van Industriezand B.V. als aanvullende startnotitie ter inzage gelegd. In deze Tussenrapportage wordt melding gemaakt van een tweede locatievariant. De toekomstige plas zal in deze variant in oostelijke richting worden opgeschoven, inclusief een meer oostelijk gelegen voorhavenvariant.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. S.J. Bennema

ir. J. van Dixhoorn (voorzitter tijdens richtlijnenfase en aanvullende richtlijnenfase)

dr. F.H. Everts (tijdens aanvullende richtlijnenfase en toetsingsfase)

mr. J.W. Kroon (voorzitter tijdens toetsingsfase)

ir. J.H. Mülschlegel

dr. H.E. Van de Veen (tijdens richtlijnenfase) †

ir. A.J.A. Zaat

Secretaris van de werkgroep: ir. M.P.T.M. de Cleen (tijdens richtlijnenfase) en dr. N.W.M. van Buren (tijdens aanvullende richtlijnenfase en toetsingsfase)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	940504	Polderdistrict Groot Maas en Waal	Druten	940520
2.	940509	Landbouwschap Gewestelijke Raad voor Gelderland	Arnhem	940520
3.	940510	Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat Directie Gelderland	Arnhem	940520
4.	940331	Recreatieschap Nederrijk, Lek en Waal	Kerk-Avezaath	940520
5.	940511	Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Nijmegen en omstreken	Nijmegen	940520
6.	940429 940508	D.B.J. van Koningsveld D.B.J. van Koningsveld	Winssen Winssen	940520 940520
7.	940507	V.O.F. Kwekerij 't Steenhofke, A. & W. van Kempen	Ewijk	940520
8.	940510	F.H.J. Roelofs	Winssen	940520
9.	940509	H.J.P. Groenen	Ewijk	940520
10.	940509	H. van Vorstenbosch, E.C. Smith, B. van Koningsveld, E.C. Smith namens J. Henderik en H.W. Jongsma	Beuningen Ewijk Winssen	940520
11.	940510	W.H. van der Putten en C.H.A. Quar- les van Ufford	Winssen	940520
12.	940510	H. de Waal	Ewijk	940520
13.	940524	Gemeente Beuningen	Beuningen	940526
14.	940427	Verslag inspraakbijeenkomst MER Industriezandwinning locatie Geertjesgolf	Winssen	940524